

PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
IV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
IM. MARII SKŁODOWSKIEJ – CURIE
W CHORZOWIE

wrzesień 2017r

SPIS TREŚCI:

- I. Diagnoza obszarów problemowych – wyniki i wnioski.
- II. Ogólne założenia programu wychowawczo - profilaktycznego.
- III. Misja szkoły.
- IV. Cele programu wychowawczo - profilaktycznego.
- V. Zadania szczegółowe i formy realizacji.
- VI. Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego
- VII. Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych.
- VIII. Ramowy plan pracy wychowawcy oddziału w trzyletnim cyklu liceum ogólnokształcącego.

I. DIAGNOZA OBSZARÓW PROBLEMOWYCH - WYNIKI I WNIOSKI.

Diagnoza obszarów problemowych

Do wskazania głównych kierunków i form działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły wykorzystuje się przede wszystkim:

- zapisy prawa oświatowego;
- analizę dokumentacji szkolnej (m.in. dzienniki i sprawozdania pedagoga szkolnego, dokumentację wychowawców, wnioski z zespołów wychowawczych, rejestr kar udzielanych w ostatnich latach pracy);
- raporty z diagnozy poczucia bezpieczeństwa w szkole;
- wnioski z pracy zespołu ds. ewaluacji wewnętrznej;
- wnioski z posiedzeń rady pedagogicznej;
- wyniki obserwacji zachowań uczniowskich prowadzone przez wszystkich pracowników szkoły.

Z raportu diagnozy poczucia bezpieczeństwa w szkole – przeprowadzonej wśród uczniów i rodziców wszystkich klas na przełomie lutego i marca 2017 r. - wynika, że w opinii uczniów do najczęściej pojawiających się negatywnych zachowań uczniowskich należą:

- agresja słowna (wulgaryzmy, dokuczanie, ośmieszanie) – 54,9%
- palenie papierosów – 50,9%
- przemoc fizyczna wobec innych – 26,0%
- picie alkoholu – 23,8%.

Rodzice uczniów naszego liceum w tej samej ankiecie wskazują na następujące problemy:

- przemoc psychiczną (wyśmiewanie, poniżanie, groźby) ze strony kolegów – 2,0%; 10,0% rodziców zaznaczyło, że ich dzieci były świadkami wyśmiewania i poniżania kolegi/koleżanki,
- namawianie/zmuszanie przez rówieśników do użycia substancji psychoaktywnych – 2,0%; 4,0% rodziców stwierdziło, że ich dzieci były świadkami używania środków psychoaktywnych przez kolegów,
- kradzież lub wymuszenie – 2,0% rodziców stwierdziło, że dziecko było ofiarą kradzieży lub wymuszenia,

- pobicie lub zastraszanie – 6,0% rodziców zaznaczyło, że dziecko było świadkiem pobicia lub zastraszania.

Prawie wszyscy nasi uczniowie (95%) deklarują znajomość swoich praw i obowiązków, choć 22% z nich przyznaje, że nie stosuje się do nich. Co do skuteczności działań podejmowanych przez nauczycieli i wychowawców uczniowie twierdzą, że ponad 80% z nich je podejmuje, a uczniowie mogą liczyć na ich wsparcie i pomoc w trudnych sytuacjach.

Uczniowie zapytani o propozycje działań dotyczących poprawy bezpieczeństwa wskazali na:

- zwiększenie liczby nauczycieli na dyżurach podczas przerw,
- rozszerzenie monitoringu na wszystkie piętra budynku,
- remont budynku (korytarzy, sal lekcyjnych, szatni i sali gimnastycznej), doposażenie ich, np. więcej ławek na korytarzach),
- uniemożliwienie wchodzenia na teren szkoły osób postronnych; stworzenie identyfikatorów,
- pozostawianie światła na korytarzach.

Najczęściej stosowanymi reakcjami nauczycieli i wychowawców na niewłaściwe zachowania uczniów są: upomnienie, kary statutowe i poruszanie problemu na lekcji wychowawczej. W roku szkolnym 2015/2016 przyznano 32 kary statutowe, z których większość stanowiły kary za nieusprawiedliwione nieobecności uczniów (20). W kolejnym roku szkolnym kar udzielono 26, w tym 16 za nieusprawiedliwione nieobecności. Pozostałe przyczyny karania uczniów to opuszczenie terenu szkoły, korzystanie z urządzeń elektronicznych podczas lekcji, bezpośrednia i pośrednia przemoc bądź brak reakcji na nią. Do najczęściej stosowanych sposobów nagradzania uczniów za ich przykładowe postawy i zachowania są: pochwała na forum klasy oraz ocena z zachowania.

Stopień zaangażowania rodziców w stosowanych formach reagowania na niewłaściwe zachowania uczniów w szkole jest dostateczny – w roku szkolnym 2016/2017 zanotowaliśmy niewielki wzrost udziału rodziców w spotkaniach z wychowawcami klas oraz nauczycielami przedmiotów podczas zebrań i konsultacji (w roku szk. 2015/2016 - 44,8%, w roku szkolnym 2016/2017 – 50,06%). Jak wynika z wniosków zespołu ds. ewaluacji wewnętrznej, rodzice są

w 78% przekonani, że szkoła powinna przyjąć punktowy system ustalania ocen z zachowania, po korekcie niektórych kategorii (np. dotyczących kultury osobistej).

WNIOSKI:

1. Zasadniczymi obszarami problemowymi wokół których koncentrować się powinny działania wychowawczo-profilaktyczne szkoły są:
  - agresja (głównie werbalna i pozawerbalna),
  - styl życia (stosowanie środków psychoaktywnych (papierosy, alkohol i in.),
  - stosunek do obowiązków szkolnych, w tym absencja uczniów na zajęciach szkolnych,
  - respektowanie zapisów statutowych, w tym zakazu samowolnego opuszczania budynku szkoły oraz obowiązku noszenia stosownego stroju szkolnego.
2. Położyć większy nacisk na strategie informacyjne w działaniach skierowanych do wszystkich podmiotów programu.
3. Zwiększyć rolę i udział rodziców w realizacji zadań wychowawczo-profilaktycznych.
4. Konsekwentnie realizować działania interwencyjne w przypadkach niewłaściwych zachowań (stosować procedury dołączone do programu wychowawczo-profilaktycznego).
5. Poszerzyć wachlarz form oddziaływania wychowawczego, wykorzystując częściej instrumenty promocji pozytywnych postaw i zachowań uczniowskich.
6. Zobligować wychowawców klas do corocznego opracowywania planów pracy wychowawczej zgodnych z programem wychowawczo-profilaktycznym szkoły oraz priorytetami MEN na dany rok pracy wychowawczej. Sporządzone plany wychowawcy oddziałów przedstawiają do wglądu dyrektorowi szkoły do połowy października każdego roku szkolnego.

II. OGÓLNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO.

1. Ogólne założenia programu wychowawczo - profilaktycznego zostały określone na podstawie:
  - a) obowiązujących zapisów prawa oświatowego i prawa wewnątrzszkolnego,
  - b) przeprowadzonych w ostatnich latach diagnoz zainteresowań, potrzeb i oczekiwań wobec szkoły, poczucia bezpieczeństwa i zagrożeń występujących w środowisku szkolnym, w tym zagrożeń uzależnieniami (m.in. narkotykami); diagnoza poczucia bezpieczeństwa oraz zagrożeń uzależnieniami przeprowadzana jest w każdym roku szkolnym w klasach pierwszych i drugich,
  - c) doświadczeń, uwag i spostrzeżeń nauczycieli, wychowawców, pracowników szkoły i rodziców,
  - d) analizy dokumentacji wychowawczej i pedagoga szkoły,
  - e) wniosków z posiedzeń rad pedagogicznych i zespołów przedmiotowych.
2. Podstawowym założeniem programu wychowawczo - profilaktycznego jest wspieranie wychowawczej roli rodziny.
3. W realizacji programu przewidziano uczestnictwo:
  - a) wszystkich uczniów poprzez realizację zajęć dydaktycznych, godzin do dyspozycji wychowawcy, warsztatów, prelekcji, spektakli, projektów profilaktycznych, konkursów, zajęć pozalekcyjnych, imprez szkolnych, środowiskowych i innych form aktywności uczniów;
  - b) nauczycieli w szkoleniach podnoszących kompetencje zawodowe,
  - c) rodziców, szczególnie przez udział w wywiadówkach i konsultacjach - z wychowawcami, nauczycielami przedmiotów i pedagogiem szkoły.
4. Na początku każdego roku szkolnego rodzice/opiekunowie prawni uczniów są informowani przez wychowawcę oddziału o ogólnych założeniach programu wychowawczo - profilaktycznego oraz o wytycznych do pracy wychowawczo - profilaktycznej w danym roku szkolnym.
5. Przyjmuje się 3-letni cykl realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego oraz roczne plany pracy wychowawców oddziałów na każdy rok szkolny.

6. Roczny plan pracy wychowawcy opracowuje wychowawca oddziału w oparciu o program wychowawczo – profilaktyczny (z uwzględnieniem potrzeb i specyfiki klasy), a także priorytety MEN na dany rok pracy wychowawczej .
7. Instytucjami wspierającymi szkołę w działaniach wychowawczo - profilaktycznych są:
- Śląskie Centrum Profilaktyki,
  - Ośrodek Promocji Rodziny w Chorzowie,
  - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chorzowie,
  - Ośrodek Pomocy Osobom Uzależnionym i Ich Rodzinom w Chorzowie,
  - Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Chorzowie,
  - Wydział Zdrowia i Pomocy Społecznej UM Chorzów,
  - Wydział Prewencji KM Policji w Chorzowie,
  - Powiatowy Urząd Pracy,
  - Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczy Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym,
  - WOM w Katowicach,
  - Regionalny Ośrodek Edukacyjny- Metis w Katowicach,
  - inne instytucje, fundacje, ośrodki szkoleniowe – wg potrzeb.
8. Integralną częścią niniejszego programu jest opis procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych.
9. Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły uchwała Rada Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną (art. 84 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe (tekst jednolity Dz.U. 2017 poz. 59)).

III. MISJA SZKOŁY

Jesteśmy szkołą, która w swych działaniach dydaktycznych i wychowawczych stwarza warunki do wszechstronnego i zintegrowanego rozwoju ucznia. W pracy wychowawczej opieramy się na uniwersalnych wartościach humanistycznych.

PRAGNIEMY:

1. Uczyć szacunku dla zdrowia, życia i godności człowieka.
2. Pielęgnować i rozwijać tradycje rodzinne, regionalne i narodowe.
3. Wychowywać młodzież odpowiedzialną, uczciwą, tolerancyjną, życzliwą, szanującą siebie i innych.
4. Rozwijać zainteresowania, talenty oraz promować samodzielność, inicjatywę, pomysłowość i aktywność.

NASZ ABSOLWENT:

1. Przestrzega obowiązujące normy postępowania i przepisy prawa.
2. Kieruje się uniwersalnymi wartościami moralnymi.
3. Szanuje dziedzictwo kulturowe kraju, regionu i jest otwarty na wartości innych kultur.
4. Jest świadomy swoich zadań w rodzinie i społeczeństwie.
5. Umie żyć z innymi i dla innych.
6. Potrafi właściwie wykorzystać swój potencjał intelektualny.

IV. CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYNEGO

Celem programu wychowawczo - profilaktycznego jest wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane działaniami z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży poprzez:

1. Tworzenie przyjaznego, bezpiecznego i higienicznego środowiska nauki dostosowanego do możliwości korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej.
2. Wspomaganie rozwoju intelektualnego ucznia.
3. Przygotowanie do podjęcia kariery edukacyjnej i zawodowej poprzez kształtowanie u uczniów postaw przedsiębiorczości i kreatywności, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu dorosłym i zawodowym.
4. Kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych.
5. Kształtowanie postaw i umiejętności moralnych, estetycznych i prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym.
6. Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych w skali lokalnej, krajowej i globalnej.
7. Wspomaganie ucznia w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi.
8. Ograniczanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój uczniów.
9. Inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, sprzyjających prawidłowemu rozwojowi - jednostkowych, rówieśniczych, szkolnych oraz w sposób szczególny wspieranie wychowawczej roli rodziny.
10. Wspieranie uczniów pozostających w trudnej sytuacji materialnej i życiowej.

V. ZADANIA SZCZEGÓŁOWE I FORMY REALIZACJI.

OBSZAR	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
I. ROZWÓJ INTELEKTUALNY UCZNI	1. Rozpoznawanie potencjału intelektualnego uczniów i ich zainteresowań.	<ul style="list-style-type: none"> • rozmowy z rodzicami • ankiety dotyczące zainteresowań i oczekiwań wobec szkoły • godziny do dyspozycji wychowawcy 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrektor • pedagog • wychowawcy • nauczyciele
	2. Zapobieganie trudnościom w nauce i adaptacji w środowisku szkolnym, poprzez: <ol style="list-style-type: none"> a) zapoznanie z zasadami wewnątrzszkolnego oceniania uczniów i wymaganiami edukacyjnymi, b) organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów posiadających opinie i orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej specjalistycznej, c) współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną w zakresie diagnozowania trudności dydaktycznych i wychowawczych, d) stosowanie form indywidualnej i grupowej pomocy uczniom mającym problemy w nauce. 	<ul style="list-style-type: none"> • godziny do dyspozycji wychowawcy, • tematyczne zajęcia z pedagogiem, • zajęcia na temat efektywnych technik uczenia się i radzenia sobie ze stresem, • podnoszenie kwalifikacji i doskonalenie umiejętności dydaktyczno– wychowawczych przez nauczycieli poprzez udział w różnych zewnętrznych formach doskonalenia zawodowego, • zebrania Rady Pedagogicznej, w tym wewnątrzszkolne formy doskonalenia zawodowego, • formy określone w opinii lub orzeczeniu poradni, w tym specjalistyczne: korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne; • porady i konsultacje dla uczniów i rodziców, • zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, • pomoc koleżeńska, • konsultacje z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz korzystanie z oferty szkoleniowej, • diagnoza sytuacji rodzinnej ucznia, sposobów spędzania czasu wolnego, potrzeb, oczekiwań i zainteresowań, 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • pedagog • pielęgniarka szkolna • poradnia psychologiczno-pedagogiczna • samorządy klasowe

		<ul style="list-style-type: none"> informowanie rodziców i uczniów o dostępnych formach wsparcia materialnego, w tym organizowanie pomocy materialnej ze środków Rady Rodziców, zamieszczanie na stronie internetowej strony informacji o instytucjach wspierających dziecko i rodzinę, w tym o instytucjach i ośrodkach terapii i leczenia uzależnień. 	
	<p>3. Kierowanie rozwojem ucznia w zakresie:</p> <p>a) planowania, organizowania i oceniania własnej pracy,</p> <p>b) celowego gromadzenia, wykorzystania i przetwarzania informacji,</p> <p>c) skutecznego funkcjonowania społecznego i komunikowania się w różnych sytuacjach,</p> <p>d) korzystania z nowoczesnych technik informacyjnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> godziny do dyspozycji wychowawcy, zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, imprezy klasowe i szkolne, wycieczki klasowe, konkursy, olimpiady, programy i projekty profilaktyczne, koła zainteresowań, przedmiotowe, organizacja pomocy koleżeńskiej, konsultacje z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, zajęcia organizowane w ramach pomocy psychologiczno- pedagogicznej 	<ul style="list-style-type: none"> wychowawcy nauczyciele pedagog nauczyciel technologii informacyjnej samorządy klasowe
	<p>4. Motywowanie ucznia do podnoszenia poziomu wiedzy i umiejętności oraz systematycznej, rzetelnej pracy i wiary w sukces.</p>	<ul style="list-style-type: none"> udział w warsztatach, wykładach, konkursach, olimpiadach, sesjach i debatach naukowych, koła zainteresowań, zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, udział w zawodach sportowych, stypendia i nagrody dla najzdolniejszych uczniów, angażowanie absolwentów w przedsięwzięcia organizowane przez Szkołę, 	<ul style="list-style-type: none"> nauczyciele wychowawcy

	<p>5. Przeprowadzanie analizy i oceny wyników sprawdzianów i egzaminów oraz wykorzystanie wniosków do planowania dalszej pracy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zebrania zespołów przedmiotowych • posiedzenia Rady Pedagogicznej • analiza wyników sprawdzianów, testów diagnozujących, egzaminów maturalnych (także próbnych), • warsztaty i szkolenia metodyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrektor • przewodniczący zespołów przedmiotowych • nauczyciele
	<p>6. Rozwijanie i pogłębianie indywidualnych zainteresowań, talentów i pasji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Festiwal Artystycznych Talentów, • Konkurs Sztuki Słowa „Towary liryczne Agnieszki Osieckiej”, • Konkurs Recytacji w Mowie Śląskiej, • Chorzowski Festiwal Nauki, • korzystanie z oferty placówek oświatowych, naukowych i kulturalnych w regionie, • udział w warsztatach, wykładach, sesjach, debatach naukowych, konkursach i olimpiadach, • koła zainteresowań, przedmiotowe, • zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, • udział w zawodach sportowych, • wystawy prac uczniowskich, • prezentacja dorobku twórczego uczniów – projekt „Pasjonaci”. • prezentacja dorobku twórczego oraz osiągnięć uczniów w Biuletynie Informacyjnym, 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • nauczyciel bibliotekarz
	<p>7. Urozmaicanie form pracy uaktywniających twórczo młodzież.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • metody aktywizujące na zajęciach lekcyjnych oraz pozalekcyjnych, • sesje naukowe, • warsztaty, konferencje, festiwale, wykłady, konkursy, • projekty edukacyjne, 	<ul style="list-style-type: none"> • wszyscy nauczyciele

		<ul style="list-style-type: none"> wycieczki, wyprawy naukowe. 	
II. PREORIENTACJA ZAWODOWA	1. Przygotowanie ucznia do dalszego rozwoju edukacyjnego i zawodowego. 2. Wskazywanie źródeł informacji na temat kierunków kształcenia i wybranych zawodów. 3. Wspieranie i pomoc w rozwiązywaniu dylematów związanych z wyborem dalszego kierunku kształcenia i zawodu. 4. Udostępnianie młodzieży informacji na temat sytuacji na lokalnym rynku pracy. 5. Kształtowanie umiejętności poznawania siebie, określania predyspozycji zawodowych oraz rozbudzania aspiracji i kreatywności. 6. Uczenie aktywnych metod poszukiwania pracy oraz autoprezentacji.	<ul style="list-style-type: none"> godziny do dyspozycji wychowawcy, lekcje podstaw przedsiębiorczości i wiedzy o społeczeństwie, spotkania z doradcami zawodowymi, treningi organizowane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, uczelnie wyższe, Młodzieżowe Centrum Kariery, Powiatowy Urząd Pracy, spotkania z przedstawicielami szkół wyższych dni otwarte, sesje naukowe organizowane przez uczelnie wyższe, Salon Maturzysty, doradztwo indywidualne. 	<ul style="list-style-type: none"> wychowawcy pedagog nauczyciel podstaw przedsiębiorczości, wiedzy o społeczeństwie, technologii informacyjnej, nauczyciel bibliotekarz
III. PROFILAKTYKA PROZDROWOTNA	1. Propagowanie zasad higieny pracy umysłowej, racjonalnego żywienia, zdrowego stylu życia i piękna przyrody 2. Propagowanie form aktywnego wypoczynku 3. Ukazywanie zagrożeń ze strony cywilizacji oraz sposobów ich unikania 4. Kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych:	<ul style="list-style-type: none"> prelekcje i programy z zakresu oświaty zdrowotnej, wycieczki, konkursy, prelekcje programy z zakresu profilaktyki uzależnień warsztaty we współpracy ze Śląskim Centrum Profilaktyki, program „Szkoła Promująca Zdrowie”, współpraca z MORiS. 	<ul style="list-style-type: none"> wychowawcy pedagog koordynatorzy projektów i programów profilaktycznych nauczyciele biologii, geografii, wychowania fizycznego

	<ul style="list-style-type: none"> a) asertywności w walce z nałogami b) dbałości o rozwój psychiczny i fizyczny c) odpowiedzialności za zdrowie własne i innych d) racjonalnego wykorzystania czasu wolnego oraz organizowania rekreacji i wypoczynku e) radzenia sobie w sytuacjach trudnych 		
	<p>5. Zachęcanie do licznego udziału w zajęciach sportowych i rekreacyjnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sportowe rozgrywki międzyszkolne i szkolne, • Miejska Gra Terenowa, • rajd turystyki pieszej, • rajd rowerowy, • projekt „Curie – pozytywna energia” – sportowe zajęcia pozalekcyjne, • wycieczki. 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele wychowania fizycznego • wychowawcy
	<p>6. Realizacja zadań wynikających z przystąpienia do programów profilaktycznych, krajowych, regionalnych i szkolnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • godziny do dyspozycji wychowawcy, • warsztaty, • prelekcje, • wykłady, • pogadanki, • prezentacje multimedialne, • Miejski Konkurs Wiedzy HIV/AIDS, • współpraca ze Śląskim Centrum Profilaktyki, Ośrodkiem Pomocy Osobom Uzależnionym i Ich Rodzinom, Chorzowskim Centrum Diagnostyki i Terapii HIV/AIDS, PSSE w Chorzowie i innymi instytucjami zajmującymi się profilaktyką. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele biologii • pedagog • koordynatorzy szkolnych projektów profilaktycznych

IV. ROZWÓJ MORALNY, ESTETYCZNY I PROSPOŁECZNY.	1. Wdrażanie ucznia do aktywnego uczestniczenia w życiu Szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> • prelekcje z zakresu odpowiedzialności karnej nieletnich, • zapoznanie z aktami prawa wewnątrzszkolnego: statutem szkoły, wymaganiami edukacyjnymi i innymi regulaminami, • zapoznanie z regulaminem Samorządu Uczniowskiego i zasadami działania samorządu klasowego, • zapoznanie z personelem, bazą i tradycjami szkoły, • organizowanie imprez szkolnych, wycieczek integracyjnych, spotkań klasowych, • godziny do dyspozycji wychowawcy, • lekcje wychowania do życia w rodzinie, religii, języka polskiego, • pogadanki, projekcje filmowe, prezentacje, • lekcje przedmiotowe, • korzystanie przez uczniów i rodziców z oferty Ośrodka Promocji Rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • pedagog • pracownicy szkoły • specjaliści
	2. Rozwijanie świadomości prawnej uczniów.		
	3. Ukazywanie wartości rodziny w życiu człowieka.		
	4. Podnoszenie kultury słowa i kultury osobistej.		
	5. Przestrzeganie norm etycznych i społecznych we wszelkich przejawach aktywności uczniów oraz prowadzenie działań interwencyjnych w sytuacjach naruszenia obowiązujących norm.		
	6. Kształtowanie umiejętności skutecznego komunikowania się i efektywnego współdziałania z innymi.	<ul style="list-style-type: none"> • wycieczki, • imprezy kulturalne i sportowe, • zajęcia integracyjne, • pomoc koleżeńska, • treningi umiejętności komunikacyjnych, • projekty edukacyjne, • zajęcia lekcyjne. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • pedagog
	7. Uczenie prawidłowego funkcjonowania w środowisku szkolnym oraz respektowania zasad współżycia społecznego i norm etycznych.	<ul style="list-style-type: none"> • godziny do dyspozycji wychowawcy • prelekcje w ramach projektów profilaktycznych • imprezy i wycieczki szkolne. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • pedagog

	<p>8. Propagowanie idei działania na rzecz innych m.in. poprzez organizowanie wolontariatu uczniowskiego, w tym pomocy koleżeńskiej dla uczniów z trudnościami w nauce i problemami życiowymi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • akcje charytatywne (WOŚP, akcja „Ciacho”, akcje krwiodawstwa i inne) • młodzieżowe grupy wsparcia. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele, • pedagog
	<p>9. Uczenie odpowiedzialności za siebie (obowiązkowość, rzetelność, zdrowie) za innych (koleżeństwo, przyjaźń, solidarność,) oraz za mienie szkolne i dobre imię Szkoły.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc koleżeńska, • udział w akcjach charytatywnych i wolontariacie (współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Ośrodkiem Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczy Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, fundacją „ Iskierka”, Hospicjum w Chorzowie, WOŚP, organizacja akcji „Ciacho”, kiermaszów charytatywnych itp.), • warsztaty w ramach projektów profilaktycznych, • Targi Edukacyjne, Dni Otwarte Szkoły – prezentacja przez uczniów oferty, dorobku i osiągnięć szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • pedagog • pracownicy szkoły
	<p>10. Szanowanie godności osoby, wrażliwości na potrzeby i krzywdę innych, wyrażanie szacunku dla drugiego człowieka, budowanie odpowiedzialności za słowa i czyny, przeciwdziałanie agresji.</p>		
	<p>11. Kształtowanie umiejętności twórczego rozwiązywania problemów i konfliktów oraz radzenia sobie w sytuacjach trudnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • godziny do dyspozycji wychowawcy, • warsztaty, • warsztaty i prelekcje prowadzone przez specjalistów, w tym z zakresu zdrowia psychicznego i radzenia sobie ze stresem. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • pedagog • specjaliści
	<p>12. Kształtowanie umiejętności poznania siebie i własnej samooceny oraz budowanie poczucia własnej wartości.</p>		

	<p>13. Kształtowanie umiejętności racjonalnego odbioru kultury i sztuki oraz właściwego zachowania na imprezach masowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Festiwal Artystycznych Talentów i inne imprezy artystyczne i sportowe organizowane przez szkołę, • udział w spektaklach teatralnych, • wyjścia do kina, muzeum, na wystawy, • organizowanie konkursów plastycznych, literackich, muzycznych, językowych, przedmiotowych, • wystawy prac uczniowskich, • wycieczki klasowe, • wyprawy naukowe, • udział w imprezach masowych (koncerty, mecze, festyny), • lekcje wychowawcze przygotowujące uczniów do właściwego odbioru dóbr kultury, • współpraca z placówkami kulturalnymi: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Chorzowskim Centrum Kultury, ✓ Teatrem Rozrywki w Chorzowie, ✓ Teatrem Śląskim i Teatrem „Korez” w Katowicach, ✓ Operą Śląską w Bytomiu, ✓ domami kultury, ✓ Muzeum w Chorzowie, ✓ NOSPR w Katowicach, ✓ Muzeum Górnośląskim, ✓ Muzeum Historii Katowic, ✓ Galerią MM w Chorzowie ✓ Stowarzyszeniem Chorzowskich Artystów Plastyków ✓ Stowarzyszeniem Miłośników Chorzowa. ✓ Szkołą Muzyczną. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele
--	--	---	---

	14. Kształtowanie właściwej postawy wobec środowiska naturalnego	<ul style="list-style-type: none"> • obchody Dnia Ziemi, • udział w Akcji Sprzątanie Świata, • organizacja konkursu ekologicznego, • kampanie i akcje proekologiczne np. zbiórka zużytych baterii, telefonów komórkowych, surowców wtórnych, • segregacja odpadów na terenie szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele biologii, geografii, chemii, fizyki
V. POSTAWA OBYWATELSKA, PATRIOTYCZNA, REGIONALNA	1. Kształtowanie uczuć patriotycznych.	<ul style="list-style-type: none"> • Narodowe Święto Niepodległości, • Święto Narodowe Trzeciego Maja, • Dzień Edukacji Narodowej, • rozdanie świadectw ukończenia liceum • uroczyste rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego • godziny do dyspozycji wychowawcy • lekcje historii, historii i społeczeństwa, wiedzy o społeczeństwie, j. polskiego, religii. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • wszyscy nauczyciele wg harmonogramu imprez szkolnych i przydziału dodatkowych obowiązków
	2. Uczenie szacunku do symboli narodowych oraz poszanowania miejsc pamięci narodowej.		
	3. Przygotowanie do świadomego uczestniczenia w uroczystościach szkolnych i państwowych.		
	4. Popularyzacja problematyki integracji europejskiej i poszerzania wiedzy na temat instytucji europejskich.	<ul style="list-style-type: none"> • debaty, • konkursy, • konferencje, • sesje naukowe, • wystawy, • wyjścia do muzeów, • Chorzowski Festiwal Nauki • Święto Miasta, 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • wszyscy nauczyciele wg harmonogramu imprez szkolnych i przydziału dodatkowych
	5. Przygotowanie uczniów do wymagań współczesnego świata, budzenie świadomości politycznej.		

	<p>6. Poszerzanie wiedzy i rozwijanie zainteresowań przemianami społecznymi, ekonomicznymi i politycznymi w kraju i na świecie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje historii, historii i społeczeństwa, j. polskiego, wiedzy o społeczeństwie, wiedzy o kulturze, • organizacja wyborów i działalność samorządów klasowych i uczniowskiego, • udział uczniów w działaniach Młodzieżowej Rady Miasta. 	<p>obowiązków</p> <ul style="list-style-type: none"> • opiekun samorządu uczniowskiego,
	<p>7. Propagowanie idei demokracji i zaznajamianie z mechanizmami i procedurami demokratycznymi.</p>		
	<p>8. Propagowanie tradycji narodowych i regionalnych oraz przygotowanie uczniów do uczestniczenia w życiu społecznym, kulturalnym miasta, regionu i kraju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie: Festiwalu Artystycznych Talentów • konkursu Recytacji w Mowie Śląskiej • konkursu Sztuki Słowa „Towary liryczne Agnieszki Osieckiej”, • organizowanie wyjść młodzieży do muzeów, galerii, teatrów oraz na imprezy organizowane w mieście i regionie, • lekcje historii, historii i społeczeństwa, j. polskiego, wiedzy o społeczeństwie, wiedzy o kulturze, godziny do dyspozycji wychowawcy, • udostępnianie informatora kulturalnego "Chorzów/Miasto Kultury". 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele
	<p>9. Popularyzacja lokalnych inicjatyw naukowych i kulturalnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Chorzowski Festiwal Nauki, • Święto Miasta, • sesje naukowe, • spektakle, wystawy itp. • inne. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele

	<p>10. Podtrzymywanie więzi z absolwentami.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kontakty uczniów i nauczycieli z absolwentami (zapewnienie obsługi medialnej, publikacje w prasie lokalnej i gazetkach szkolnych, współpraca przy organizacji imprez szkolnych), • spotkania społeczności szkolnej ze znanymi absolwentami oraz prezentacja ich dorobku na stronie internetowej szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrektor • nauczyciele i pracownicy szkoły • bibliotekarz szkolny • organizatorzy imprez • samorząd uczniowski
<p>VI.</p> <p>KLIMAT SZKOŁY I BEZPIECZEŃSTWO</p>	<p>1. Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa na terenie szkoły i imprezach organizowanych przez szkołę.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dyżury nauczycielskie, • zebrania szkoleniowe Rady Pedagogicznej, • próbné alarmy, • regulaminy pracowni i wycieczek, • monitoring, • zapewnienie pomocy przedmedycznej potrzebującym, • współpraca z instytucjami odpowiedzialnymi za zapewnienie bezpieczeństwa, w tym z dzielnicowym, • dbałość o stan techniczny pomieszczeń i wyposażenia szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrektor • koordynator ds. bezpieczeństwa • pedagog • wychowawcy • nauczyciele • pracownicy szkoły • pielęgniarka szkolna • nauczyciele wyznaczeni do udzielania pierwszej pomocy podczas nieobecności pielęgniarki

	<p>2. Budowanie życzliwej i przyjaznej atmosfery w zespole klasowym i całej zbiorowości szkolnej poprzez doskonalenie przepływu informacji uczeń – wychowawca – rodzic.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • imprezy szkolne/ klasowe, spotkania okolicznościowe, • pomoc koleżeńska, • wyjazdy integracyjne, • wycieczki, • godziny do dyspozycji wychowawcy • kontakty telefoniczne, • e-dziennik, • dyżury wychowawcze (nauczycieli przedmiotów podczas konsultacji oraz dyżury pedagoga szkolnego). 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • pedagog
	<p>3. Zapewnienie szans rozwoju zarówno uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych, jak i szczególnie uzdolnionym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia korekcyjno - kompensacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, rewalidacyjne, • nauczanie indywidualne, • indywidualny tok lub program nauki, • koła zainteresowań, przedmiotowe, • zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, • projekty edukacyjne. 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrektor • pedagog • wychowawcy • nauczyciele
	<p>4. Zachęcanie młodzieży do aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły poprzez oferowanie wysokiego poziomu zajęć oraz dbałość o atrakcyjność oferty edukacyjnej szkoły.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • imprezy szkolne, klasowe, • wycieczki, • konkursy, • wolontariat, • zajęcia pozalekcyjne, w tym sportowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • samorząd klasowy i uczniowski • wychowawcy • nauczyciele • pedagog
	<p>5. Monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach i konsekwentne stosowanie zapisanych procedur postępowania w przypadku uczniów wagarujących.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • e- dziennik • procedury zapisane w programie 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy, • nauczyciele, • pedagog, • dyrektor

<p>6. Utrzymanie porządku i właściwego stanu technicznego budynku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przegląd techniczny szkoły, • dbałość o estetykę i porządek w pomieszczeniach szkolnych, • przeprowadzanie niezbędnych remontów, • doposażenie pomieszczeń. 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrektor • wychowawcy • nauczyciele • pracownicy szkoły • konserwator • koordynator ds. bezpieczeństwa • uczniowie • rodzice
<p>7. Wspieranie rodziców w procesie wychowawczo-profilaktycznym oraz ich włączanie w życie szkoły.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • spotkania z dyrektorem, • zebrania rodziców, • bieżące kontakty z nauczycielami i pedagogiem – konsultacje, • opiniowane aktów prawa wewnątrzszkolnego, • studniówka, wycieczki i inne imprezy szkolne, • ankiety . 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrektor • wychowawcy • nauczyciele • pedagog
<p>8. Dbanie o sprawny i rzetelny przepływ informacji między rodzicami a szkołą.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zebrania rodzicielskie, • zapoznanie rodziców ze: <ul style="list-style-type: none"> - Statutem Szkoły, - wymaganiami edukacyjnymi - Szkolnym Programem Wychowawczo-Profilaktycznym, - procedurami egzaminu maturalnego, • konsultacje indywidualne z wychowawcą, nauczycielami przedmiotów i pedagogiem, • spotkania Dyrektora Szkoły z rodzicami i młodzieżą, 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrektor • wychowawcy • nauczyciele • pedagog • nauczyciel technologii informacyjnej
<p>9. Informowanie uczniów i rodziców o planowanych w danym roku szkolnym zadaniach dotyczących profilaktyki problemowej.</p>		
<p>10. Informowanie uczniów i rodziców o różnych formach pomocy i instytucjach funkcjonujących w regionie, udzielanie wsparcia w trudnych sytuacjach.</p>		

		<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie kontaktu z nauczycielami przedmiotów (obecność nauczycieli w czasie zebrań rodzicielskich), • zamieszczanie aktualnych informacji na stronie internetowej szkoły, w tym wykazu instytucji wspierających dziecko i rodzinę, ośrodków pomocy dla uzależnionych i realizowanych programach profilaktycznych. • biuletyn informacyjny dla rodziców, • strona internetowa szkoły, • e- dziennik 	
	11. Zapoznanie uczniów i rodziców z obowiązującymi przepisami prawa, w tym wewnątrzszkolnego oraz procedurami postępowania z uczniem kontaktującym się z substancjami psychoaktywnymi oraz podejmującym działania zagrażające jego bezpieczeństwu oraz prawidłowemu rozwojowi.		
	12. Uświadamianie uczniom zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych, w tym dopalaczy.	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje religii/etyki, • godziny do dyspozycji wychowawcy, • prelekcje, • warsztaty profilaktyczne, • spotkania z pracownikami Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji, • upowszechnianie wśród uczniów i rodziców: ulotek informacyjnych, adresów stron internetowych, telefonów zaufania instytucji pomocowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • pedagog • specjaliści
	13. Pozyskiwanie osób i instytucji wspierających działalność dydaktyczno-wychowawczą Szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły, • poszukiwanie sponsorów, 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrektor • organizatorzy imprez szkolnych
	14. Promowanie Szkoły w regionie oraz mediach lokalnych.	<ul style="list-style-type: none"> • informatory, • publikacje, • Dni Otwarte Szkoły • strona internetowa, facebook • prezentacja dorobku artystycznego uczniów – 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrektor • zespół ds. promocji szkoły • nauczyciel technologii

		<p>wystawy, konkursy, festiwale,</p> <ul style="list-style-type: none"> • oprawa medialna imprez szkolnych, • przesyłanie informacji o wydarzeniach w szkole do lokalnych mediów • Targi Edukacyjne- prezentacja osiągnięć szkoły, • współpraca z gimnazjami i szkołami podstawowymi – konkursy, imprezy, warsztaty z udziałem uczniów, • współpraca z uczelniami wyższymi w regionie – wykłady, prezentacje, warsztaty, sesje naukowe dla uczniów szkoły. 	<p>informacyjnej</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizatorzy imprez szkolnych
--	--	---	---

VI. Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego.

1. Dyrektor szkoły powołuje zespół ds. ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego.
2. Ewaluacja całościowa programu wychowawczo-profilaktycznego odbywa się na zakończenie trzyletniego cyklu jego realizacji.
3. Dyrektor szkoły może sam lub na wniosek osób zaangażowanych w proces wychowawczo-profilaktyczny zarządzić dokonanie ewaluacji bieżącej programu.
4. Zespół ds. ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego podejmuje decyzję o rodzaju dokonywanej ewaluacji: celów lub wyników lub procesu.
5. Źródła ewaluacji: nauczyciele, uczniowie, rodzice, pracownicy administracji i obsługi, dokumentacja szkolna, instytucje wspierające szkołę w działaniach wychowawczo-profilaktycznych.
6. Metody i narzędzia: obserwacja, wywiad, ankieta, kwestionariusz, analiza dokumentacji.
7. Działania ewaluacyjne są dokumentowane i archiwizowane w dokumentacji pedagoga.

VII. Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych.

1) Procedura działania szkolnego zespołu ds. interwencji kryzysowej

1. Przez sytuacje kryzysowe rozumiemy:
  - śmierć członka społeczności szkolnej, która oddziałuje na znaczącą część szkolnej populacji,
  - silny środowiskowy kryzys (np. pożar),
  - sytuacje powodujące zagrożenie fizycznego bezpieczeństwa uczniów (np. wypadek autokaru szkolnego),
  - sytuacje powodujące stan zagrożenia emocjonalnego dobrostanu uczniów (np. groźba podłożenia bomby).
2. Działania szkolnego zespołu ds. interwencji kryzysowej mają zapewnić/przywrócić bezpieczeństwo w społeczności szkolnej m.in. przez upowszechnianie wiarygodnych informacji wśród pracowników szkoły, nauczycieli, uczniów oraz ich rodziców. Mają one być odpowiedzią na emocjonalne i psychologiczne potrzeby wszystkich części systemu szkolnego.
3. Skład zespołu: dyrektor szkoły, pedagog szkolny, pielęgniarka szkolna, A. Pella (nauczyciel przeszkolony w udzielaniu pierwszej pomocy), G. Młynarz (nauczyciel-koordynator ds. bezpieczeństwa). Do zespołu będą powoływani kolejni członkowie w przypadku zaistnienia konkretnego kryzysu.
4. Praca zespołu:
  - zebranie informacji o zdarzeniu (informacje powinny być kilkakrotnie sprawdzone),
  - ocena skutków działania kryzysu,
  - ocena selekcyjna, czyli wyłonienie osób najbardziej dotkniętych traumą,
  - odprawa, sprawozdanie, czyli zapoznanie z najświeższymi informacjami, dokonanie podziału/przeglądu obowiązków, sporządzanie planów na następny dzień/dni,
  - demobilizacja, która rozpoczyna się po opanowaniu kryzysu – spisanie wszystkich podjętych przez szkołę działań zaradczych (jej celem jest ocena skuteczności podjętych działań oraz zalecenia na przyszłość).

2) Procedura postępowania nauczyciela, gdy podejrzewa, że na terenie szkoły jest uczeń znajdujący się pod wpływem substancji psychoaktywnych (narkotyków, dopalaczy, alkoholu, itp.):

- a) powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę i dyrektora szkoły,
- b) odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego. Stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie. Uczeń nie może pozostawać bez opieki – powinna zająć się nim pielęgniarka szkolna lub osoba przeszkolona w udzielaniu pierwszej pomocy,
- c) udziela pierwszej pomocy i w razie potrzeby wzywa pogotowie,
- d) zawiadamia o fakcie rodziców lub opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego stawienia się do szkoły (osoba sprawująca opiekę, wychowawca lub pedagog),
- e) uczeń zostaje ukarany przez dyrektora karą statutową oraz zobowiązany do uczestnictwa w programie edukacyjno-terapeutycznym np.: Fred goes net czy Candis (informacji udziela pedagog, sprawuje także nadzór nad wypełnieniem tego obowiązku),
- f) dyrektor szkoły powiadamia policję lub sąd rodzinny o pogłębiającej się demoralizacji ucznia, jeżeli incydent się powtarza, a deklarowana współpraca rodziców nie przynosi oczekiwanych rezultatów, rodzice odmawiają współpracy lub szkoła wykorzystwała wszystkie środki oddziaływania wychowawczego i nie przyniosły one spodziewanych wyników.

3) Procedura postępowania nauczyciela, gdy znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk:

- a) powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który powiadamia policję,
- b) zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji,
- c) wszelkie substancje rozlane lub rozsypane należy odgrodzić i zabezpieczyć przed rozniesieniem, np. na podszwach obuwia,
- d) oczekuje na przyjazd policji i nie podejmuje żadnych działań związanych z próbą dostarczenia zabezpieczonej substancji na najbliższy posterunek, pamiętając, że zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii „Kto, wbrew przepisom

ustawy, posiada środki odurzające lub substancje psychotropowe, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”,

- e) po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

4) Procedura postępowania nauczyciela, gdy podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk:

- a) odizolowuje ucznia poprzez umieszczenie go w oddzielnym pomieszczeniu. Nauczyciel powinien dołożyć wszelkich starań, aby uczeń nie mógł pozbyć się substancji,
- b) powiadamia o swoich podejrzaniach dyrektora szkoły i wychowawcę klasy,
- c) dyrektor szkoły powiadamia policję,
- d) w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) żąda okazania zawartości kieszeni i plecaka oraz ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją i jej wydania. W celu wprowadzenia atmosfery współpracy, o obecność można poprosić wychowawcę lub nauczyciela, do którego uczeń ma zaufanie. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie dokonać przeszukania odzieży ani plecaka ucznia,
- e) jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, należy ją zabezpieczyć i czekać na przyjazd policji. Nie podejmuje się żadnych działań związanych z dostarczeniem zabezpieczonej substancji na najbliższy posterunek, pamiętając, że zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii „Kto, wbrew przepisom ustawy, posiada środki odurzające lub substancje psychotropowe, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”,
- f) jeżeli uczeń odmawia współpracy, należy wezwać policję, która dokona przeszukania,
- g) wyznaczona przez dyrektora osoba próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję,
- h) całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami,
- i) nauczyciel, wychowawca lub pedagog niezwłocznie powiadamia o zaistniałym zdarzeniu rodziców lub opiekunów ucznia.

5) Procedura w przypadku gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły uczeń handluje narkotykami, dopalaczami lub innymi środkami psychoaktywnymi:

- a) powiadamia o swoich podejrzeniach dyrektora szkoły i wychowawcę klasy,
- b) dyrektor szkoły powiadamia policję.

6) Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie alkohol:

- a) odizolowuje ucznia poprzez umieszczenie go w oddzielnym pomieszczeniu,
- b) powiadamia o swoich podejrzeniach dyrektora szkoły i wychowawcę klasy,
- c) w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) żąda okazania zawartości kieszeni i plecaka oraz ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją i jej wydania. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie dokonać przeszukania odzieży ani plecaka ucznia;
- d) poinformowanie rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i wezwanie ich do szkoły,
- e) jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, dyrektor szkoły po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest przekazać ją rodzicom,
- f) wychowawca przeprowadza rozmowę z rodzicami i uczniem w obecności pedagoga szkolnego. Zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. Z rozmowy sporządza notatkę służbową i dołącza ją do dokumentacji wychowawcy,
- g) uczeń zostaje ukarany przez dyrektora karą statutową.

7) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku palenia lub posiadania papierosów (w tym również e-papierosów) przez ucznia:

- a) ustalenie personaliów ucznia przez nauczyciela lub innego pracownika szkoły,
- b) powiadomienie wychowawcy,
- c) wychowawca przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z uczniem w obecności rodzica (prawnego opiekuna), w trakcie której informuje ucznia o konsekwencjach zdrowotnych i prawnych palenia przez osoby niepełnoletnie,

- d) w przypadku kiedy uczeń po raz pierwszy został przyłapany na paleniu papierosów zostaje ukarany ustnym upomnieniem wychowawcy. Zdarzenie zostaje odnotowane w dokumentacji wychowawcy,
- e) jeżeli działania podjęte przez wychowawcę nie przynoszą efektu, w przypadku powtórzenia się incydentu palenia papierosów, uczeń zostaje ukarany przez dyrektora karą statutową.

8) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku agresywnego zachowania ucznia:

a) agresja słowna

1. natychmiastowa reakcja nauczyciela na zaistniałą sytuację, rozmowa z uczestnikami zdarzenia, uświadomienie im nieodpowiedniego zachowania,
2. poinformowanie wychowawcy klasy bezpośrednio i pośrednio przez wpis uwagi do dziennika lekcyjnego,
3. w szczególnych lub powtarzających się przypadkach wychowawca podejmuje następujące działania:
  - poinformowanie pedagoga i dyrektora szkoły,
  - zawiadomienie o zaistniałej sytuacji rodziców ucznia,
  - rozmowa wychowawcy z rodzicem i uczniem w obecności pedagoga szkolnego,
  - zobowiązanie rodzica do szczególnego nadzoru np. poprzez kontrakt,
  - podjęcie przez ucznia stosownej terapii w celu radzenia sobie z agresją (informacji udziela pedagog),
  - udzielenie przez dyrektora kary statutowej,
  - powiadomienie policji lub sądu rodzinnego jeśli postępowanie ucznia narusza prawo (np. groźby karalne) lub podjęte środki wychowawcze nie przyniosły oczekiwanej zmiany zachowania,
4. w klasach, gdzie występują powtarzające się zjawiska agresji słownej wychowawca przeprowadza na godzinie do dyspozycji wychowawcy zajęcia na temat sposobów radzenia sobie ze złością i agresją;

b) agresja fizyczna

1. natychmiastowa reakcja nauczyciela na zaistniałą sytuację,
2. w zależności od sytuacji podjęcie stosownych działań:
  - upomnienie słowne,
  - rozdzielenie uczestników zdarzenia,
  - odizolowanie ucznia zachowującego się agresywnie,
  - w razie potrzeby wezwanie pomocy (innego nauczyciela, pedagoga, pielęgniarki szkolnej),
  - udzielenie pomocy uczestnikom zdarzenia,
  - powiadomienie pedagoga i dyrektora szkoły,
  - powiadomienie rodziców uczniów uczestniczących w zdarzeniu,
  - powiadomienie policji,
  - rozmowa pedagoga z rodzicem i uczniem (osobno agresor i ofiara) w obecności wychowawcy – zobowiązanie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem (kontrakt), powiadomienie o podjętych przez szkołę środkach dyscyplinarnych wobec ucznia,
  - udzielenie przez dyrektora kary statutowej,
3. wyjaśnienie z uczestnikami zdarzenia zaistniałej sytuacji, uświadomienie im nieodpowiedniego zachowania, konsekwencji z niego wynikających oraz zobowiązanie do zmiany zachowania,
4. podjęcie przez ucznia stosownej terapii w celu radzenia sobie z agresją (informacji udziela pedagog),
5. zapewnienie pomocy i wsparcia ofierze przemocy (wychowawca, pedagog),
6. w klasach, gdzie występują powtarzające się zjawiska agresji fizycznej wychowawca przeprowadza na godzinie do dyspozycji wychowawcy zajęcia na temat sposobów radzenia sobie z agresją.

9) Procedury postępowania w przypadku wystąpienia „cyberprzemocy”:

- a) nauczyciel powinien przekazać informację o zdarzeniu wychowawcy klasy, którego obowiązkiem jest poinformowanie dyrektora oraz pedagoga szkolnego,

- b) wychowawca wspólnie z dyrektorem, nauczycielem oraz pedagogiem dokonują analizy zdarzenia, ustalając okoliczności i świadków,
- c) pedagog sporządza notatkę zawierającą szczegółowy opis zdarzenia (rozmowy z poszkodowanym, sprawcą, świadkami, rodzicami). Do notatki dołącza zabezpieczone dowody cyberprzemocy,
- d) dowody cyberprzemocy muszą zostać zabezpieczone i zarejestrowane w odpowiedni sposób. Dowodami, w zależności od charakteru przemocy online wobec dziecka, mogą być: wiadomości e-mailowe, wiadomości sms i mms, wpisy na stronach internetowych, komentarze do wpisów lub do zdjęć w serwisach społecznościowych, na blogach, w fotogaleriach itp., zdjęcia, grafiki, treści rozmów prowadzonych przy użyciu komunikatorów lub czatów; należy zanotować:
- datę i czas otrzymania materiału,
  - treść wiadomości,
  - dane nadawcy (jeśli to możliwe): nazwa użytkownika, adres e-mail, nr telefonu komórkowego, adres strony www, profil,
- e) na etapie zabezpieczania dowodów i ustalania tożsamości sprawcy, udział w postępowaniu powinien brać nauczyciel informatyki,
- f) jeśli ustalenie sprawcy nie jest możliwe, nauczyciel informatyki kontaktuje się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów,
- g) w przypadku, gdy złamane zostało prawo a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić, dyrektor powiadamia policję,
- h) jeśli sprawca przemocy jest znany i jest uczniem szkoły, pedagog podejmuje następujące działania:
- przeprowadza rozmowę na temat zachowania ucznia i konsekwencji z niego wynikających oraz zobowiązuje ucznia do natychmiastowego usunięcia z sieci szkodliwych materiałów,
  - powiadamia rodziców sprawcy, zapoznaje ich z materiałem dowodowym, decyduje w sprawie dalszego postępowania i podjętych przez szkołę środków dyscyplinarnych wobec ucznia,
  - obejmuje sprawcę opieką psychologiczno-pedagogiczną w szkole lub kieruje do placówki specjalistycznej,

- jeśli rodzice sprawcy odmawiają współpracy lub szkoła wykorzystwała wszelkie dostępne środki wychowawcze i nie przyniosły one rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję,
- wychowawca i pedagog zapewniają ofierze cyberprzemocy pomoc i emocjonalne wsparcie, monitorują sytuację ucznia oraz współpracują z jego rodzicami (informują o problemie, podjętych działaniach, możliwościach uzyskania pomocy poza szkołą itp.),
- dyrektor zapewnia ochronę świadkom zdarzenia.

10) Procedury postępowania w przypadku uchylenia się ucznia od spełniania obowiązku nauki:

- a) przy trwającej 3 dni i dłużej nieobecności ucznia na zajęciach, która nie została zgłoszona przez rodziców (prawnych opiekunów) lub powtarzającej się absencji na wybranych lekcjach, wychowawca klasy zobowiązany jest do skontaktowania się z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia w celu wyjaśnienia powodu tych nieobecności. Fakt rozmowy z rodzicami wychowawca każdorazowo odnotowuje w swojej dokumentacji,
- b) gdy nieobecności ucznia na lekcjach są usprawiedliwione, ale uczeń ewidentnie unika uczęszczania na lekcje lub określony przedmiot, wychowawca klasy powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) ucznia o ewentualnych tego konsekwencjach i odnotowuje to w swojej dokumentacji,
- c) po przekroczeniu 20 godzin nieusprawiedliwionych wychowawca oddziału powiadamia rodziców ucznia telefonicznie lub za pośrednictwem e-dziennika o zaistniałej sytuacji oraz o fakcie podjęcia wobec ucznia działań zapisanych w Statucie Szkoły.

11) Procedury postępowania w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia spowodowanego chorobą lub wypadkiem:

- a) nauczyciel lub inny pracownik szkoły zapewnia uczniowi właściwą opiekę i powiadamia pielęgniarkę szkolną lub inną osobę uprawnioną do udzielania pierwszej pomocy oraz dyrektora szkoły,

- b) równocześnie o zaistniałym zdarzeniu powiadamia się rodziców (prawnych opiekunów) oraz zobowiązuje ich do odebrania dziecka ze szkoły,
- c) uczniowi zostaje udzielona pierwsza pomoc, a w razie potrzeby wzywane jest pogotowie ratunkowe.

VIII. RAMOWY PLAN PRACY WYCHOWAWCY ODDZIAŁU W TRZYLETNIM CYKLU LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO.

KLASA PIERWSZA

TREŚCI WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE

I OBSZAR: ZDROWIE – PROMOCJA ZDROWEGO STYLU ŻYCIA.

1. Nabycie umiejętności dostrzegania indywidualnych różnic związanych ze sposobem reagowania na stres.
2. Doskonalenie umiejętności wyrażania uczuć: dawania i przyjmowania informacji zwrotnej (bez obwiniania innych)
3. Rozwijanie umiejętności dokonywania oceny własnych umiejętności życiowych i planowania ich rozwoju.
4. Doskonalenie umiejętności planowania, organizowania oraz oceniania własnego uczenia się, planowania przyszłości oraz wyznaczania celów i ich realizacji.
5. Utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego. Kładzenie nacisku na dbałość o zdrowie poprzez aktywność fizyczną.
6. Rozwijanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania i decyzje.

II OBSZAR: RELACJE

1. Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji oraz ich rozumienia.
2. Rozwój zaangażowania w różne formy aktywności (koła zainteresowań, wolontariat itp.)
3. Kształtowanie prospołecznych postaw uczniów i rozwijanie pozytywnego systemu wartości w klasie.
4. Budowanie w klasie bezpiecznego środowiska, umożliwiającego koncentrację na nauce poprzez działania integracyjne.
5. Rozwijanie kompetencji w zakresie wykorzystania różnych form grupowej pracy nad rozwiązaniem problemów (burza mózgów, dyskusja grupowa).

III OBSZAR: KULTURA-WARTOŚCI, NORMY, WZORY ZACHOWAŃ

1. Wdrażanie do podejmowania odpowiedzialności za realizację określonych zadań lub dziedzin życia szkoły (samorząd uczniowski, klub sportowy).
2. Rozwijanie umiejętności realizacji własnych celów w oparciu o rzetelną pracę i uczciwość.
3. Rozwój zainteresowań, poszerzanie autonomii i samodzielności.
4. Rozwijanie wiedzy na temat różnych kultur i ich wkład w rozwój cywilizacji.
5. Rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób.

IV OBSZAR: BEZPIECZEŃSTWO-PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH (PROBLEMOWYCH)

1. Rozwijanie postaw aprobujących abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych w wymiarach: emocjonalnym (pozytywny stosunek do abstynencji), poznawczym (dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych) i behawioralnym (nieużywanie substancji psychoaktywnych).
2. Dostrzeganie wyzwań i zagrożeń związanych z pełnieniem nowych ról społecznych.
3. Kształtowanie postaw zapobiegających wczesnym kontaktom seksualnym i związanych z nimi problemów.
4. Utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy.

V OBSZAR: ROZWÓJ INTELEKTUALNY

1. Kształtowanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie.
2. Wzmacnianie wewnętrznej motywacji ucznia do podnoszenia indywidualnego poziomu wiedzy i umiejętności.
3. Rozpoznawanie kompetencji wspomagających rozwój intelektualny oraz wybór metod pracy uaktywniających twórczo młodzież.

VI OBSZAR: PREORIENTACJA ZAWODOWA

1. Kształtowanie umiejętności poznawania siebie, określania indywidualnych predyspozycji i kompetencji zawodowych.
2. Rozbudzanie zawodowych aspiracji i kreatywności.
3. Nabycie umiejętności zdobywania wiedzy na temat sytuacji na lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym rynku pracy.

PROPONOWANE TEMATY LEKCJI WYCHOWAWCZYCH

1. Tworzenie zespołu klasowego - gry i ćwiczenia integrujące.
2. Omówienie szkolnych norm, wewnątrzszkolnego systemu oceniania, praw i obowiązków uczniów. Wybór samorządu klasowego.
3. Co, gdzie, u kogo? - szkoła bez tajemnic.
4. Zasady kultury i dobrego obyczaju w relacjach z innymi.
5. Nasze oczekiwania wobec klasy, szkoły, nauczycieli, wychowawcy.
6. Nie jestem tu tylko dla siebie, czyli co mogę zrobić dla klasy/szkoły.
7. Jak uczyć się szybciej i skuteczniej?
8. Tworzymy klasowy system pomocy w nauce.
9. Sytuacje trudne w szkole. Jak radzić sobie ze stresem, lękiem i złością?
10. Zasady racjonalnego odżywiania się.
11. Co mamy wspólnego, co nas wyróżnia? Prezentacja zainteresowań i pasji.
12. Poznaj samego siebie - moje atuty i słabości.
13. Kim byłem? Kim jestem? Kim chcę być?
14. Jak skutecznie porozumiewać się z innymi? Komunikacja werbalna i niewerbalna.
15. Jak powiedzieć innym coś trudnego? Asertywność, czyli sztuka bycia sobą.
16. Jak spierać się skutecznie i rozwiązywać problemy?
17. Roszczeniowość czy wdzięczność - moja postawa.
18. Jak oceniam klasę i szkołę po pierwszym roku nauki?
19. Podsumowanie zmian - moje sukcesy i porażki. Czego najważniejszego dowiedziałem się o sobie?

KLASA DRUGA

TREŚCI WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE

I OBSZAR: ZDROWIE – PROMOCJA ZDROWEGO STYLU ŻYCIA

1. Rozwijanie umiejętności stosowania w praktyce strategii radzenia sobie ze stresem.
2. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stratą i traumatycznym doświadczeniem poprzez wykorzystywanie sposobów mających na celu odzyskanie poczucia sprawstwa i wpływu na własne życie.
3. Doskonalenie umiejętności asertywnego radzenia sobie w relacjach z innymi.
4. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z objawami depresji u siebie i osób ze swojego otoczenia.
5. Doskonalenie umiejętności organizowania zajęć oraz prawidłowego zarządzania czasem.
6. Doskonalenie umiejętności w zakresie przygotowania do całonocnej aktywności fizycznej oraz ochrony i doskonalenia zdrowia własnego oraz innych.
7. Rozwijanie zdolności do samorealizacji, samokontroli i panowania nad emocjami.

II OBSZAR: RELACJE

1. Doskonalenie umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaangażowaniu obydwu stron.
2. Kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości, m.in. poprzez rozwój kompetencji uczniów z zakresu wyrażania i przyjmowania pochwał.
3. Zwiększanie umiejętności budowania podmiotowych relacji z innymi, opartych na szacunku, akceptacji i zrozumieniu.
4. Rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska.

III OBSZAR: KULTURA-WARTOŚCI, NORMY, WZORY ZACHOWAŃ

1. Rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych.

2. Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć i emocji towarzyszących innym oraz umiejętnego reagowania.
3. Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.
4. Rozwijanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości oraz postaw.
5. Rozwijanie wytrwałości w dążeniu do celu, wyzwalamie potrzeby bycia ambitnym.
6. Rozwijanie kreatywności oraz umiejętności zespołowego działania i logicznego myślenia u uczniów.

IV OBSZAR: BEZPIECZEŃSTWO-PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH (PROBLEMOWYCH)

1. Rozwijanie aktywnej postawy w obliczu trudnych, życiowych problemów.
2. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno-gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, nachalna reklama itp.)
3. Rozwijanie umiejętności psychospołecznych, takich jak radzenie sobie ze stresem, poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań.
4. Zastosowanie w praktyce umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu i mediów społecznościowych.

V OBSZAR: ROZWÓJ INTELEKTUALNY

1. Rozwijanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie.
2. Rozwijanie wewnętrznej motywacji ucznia do podnoszenia indywidualnego poziomu wiedzy i umiejętności.
3. Dostosowanie metod i form pracy sprzyjających rozwojowi intelektualnemu oraz uaktywniających twórczo młodzież.

VI OBSZAR: PREORIENTACJA ZAWODOWA

1. Nauka aktywnych metod poszukiwania pracy.

2. Doskonalenie umiejętności poznawania siebie, określania indywidualnych predyspozycji i kompetencji zawodowych.
3. Rozwijanie zawodowych aspiracji i kreatywności.
4. Doskonalenie umiejętności zdobywania wiedzy na temat sytuacji na lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym rynku pracy.

PROPONOWANE TEMATY LEKCJI WYCHOWAWCZYCH

1. Początek roku: zasady, oczekiwania, plany.
2. Jaka jest nasza klasa? Socjogram i jego wyniki.
3. Role w grupie indywidualną diagnozą. Czy odpowiada mi moje miejsce w klasie?
4. Samoakceptacja i poczucie własnej wartości. Skąd się biorą i jak je wzmacniać?
5. Czy wiem co mam? Analiza własnych zasobów i umiejętności?
6. Co chcę osiągnąć, czyli jak wyznaczać sobie cele. Mój system wartości.
7. Podejmowanie decyzji - odpowiedzialność i kontrola własnego działania.
8. Moje zainteresowania zawodowe - wybór dalszej drogi kształcenia.
9. Jestem tolerancyjny - szanuję i akceptuję prawa innych.
10. Asertywnie a nie agresywnie - jak dbać o swoje prawa i granice.
11. Styl życia a zdrowie fizyczne i psychiczne.
12. Czy współczesna młodzież to "homo ludens"?
13. Czas wolny - jak wykorzystać go racjonalnie?
14. Bezpiecznie w świecie technologii informacyjnych.
15. Moja społeczna wrażliwość - mogę być przydatny dla innych. Idea wolontariatu.
16. Razem można więcej. O pracy zespołowej. Kształtowanie umiejętności działania i kierowania pracą grupy.
17. Trudne emocje, złe słowa - ćwiczenia w rozwijaniu pozytywnego myślenia.
18. Agresja wśród młodzieży. Moja szkoła - oaza spokoju czy siedlisko przemocy?
19. Minął kolejny rok - co osiągnąłem - podsumowanie.

KLASA TRZECIA

TREŚCI WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE

I OBSZAR: ZDROWIE – PROMOCJA ZDROWEGO STYLU ŻYCIA

1. Rozwijanie zdolności do szukania powiązań między indywidualnym potencjałem a planowaną w przyszłości pracą.
2. Kształtowanie świadomości własnych ograniczeń i potrzeby ciągłego rozwoju.
3. Rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych oraz umiejętności udzielania wsparcia emocjonalnego.
4. Doskonalenie umiejętności obniżania napięcia spowodowanego stresem.
5. Wykorzystywanie w praktyce wiedzy z zakresu zagrożeń psychofizycznych w okresie adolescencji: zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia), zagrożenia związane z nadużywaniem ogólnodostępnych leków.
6. Dążenie do zmiany zachowań sprzyjających zdrowiu lub zmianę zachowań ryzykownych na prozdrowotne.

II OBSZAR: RELACJE

1. Doskonalenie umiejętności zmiany postaw i zachowań poprzez stosowanie oraz przyjmowanie asertywnej krytyki.
2. Rozwijanie kompetencji z zakresu rozwiązywania konfliktów, z zastosowaniem negocjacji i mediacji.
3. Doskonalenie umiejętności szukania inspiracji w innych – w celu rozwijania własnej kreatywności.
4. Kształtowanie umiejętności spostrzegania stereotypów i uprzedzeń. Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych, uważności i empatii.

III OBSZAR: KULTURA-WARTOŚCI, NORMY, WZORY ZACHOWAŃ

1. Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które wpływają na zachowanie.
2. Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.

3. Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się, z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.
4. Doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań.
5. Zwiększenie umiejętności zaspokajania potrzeb psychoemocjonalnych w sposób zgodny z przyjętymi normami, regułami i zasadami.
6. Dostarczanie wiedzy oraz kształtowanie umiejętności niezbędnych w rozwiązywaniu problemów, które wynikają z wielokulturowości.

IV OBSZAR: BEZPIECZEŃSTWO-PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH (PROBLEMOWYCH)

1. Doskonalenie umiejętności organizowania swoich zachowań w określonym czasie i przewidywania ich konsekwencji.
2. Doskonalenie umiejętności dostrzegania konsekwencji zachowań wobec innych.
3. Stosowanie w praktyce sposobów rekompensowania wyrządzonych krzywd.
4. Rozwijanie umiejętności dokonywania zmian w myśleniu, postrzeganiu i rozumieniu świata.

V OBSZAR: ROZWÓJ INTELEKTUALNY

1. Doskonalenie sprawnego i odpowiedzialnego funkcjonowania uczniów we współczesnym świecie.
2. Wspieranie ucznia w systematycznej i rzetelnej pracy i dążeniu do osiągnięcia sukcesów.
3. Wykorzystanie najbardziej efektywnych form i metod pracy sprzyjających indywidualnemu rozwojowi intelektualnemu.

VI OBSZAR: PREORIENTACJA ZAWODOWA

1. Doskonalenie aktywnych metod poszukiwania pracy.
2. Doskonalenie umiejętności zdobywania wiedzy na temat sytuacji na lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym rynku pracy.
3. Analiza indywidualnych szans i możliwości rozwoju własnej kariery zawodowej na podstawie zdiagnozowanych predyspozycji i kompetencji zawodowych.

PROPONOWANE TEMATY LEKCJI WYCHOWAWCZYCH

1. Plany na nowy rok - zasady, prawa i obowiązki.
2. Jak wybrać przedmioty na egzamin maturalny?
3. Planowanie i organizacja przygotowań do egzaminów maturalnych - harmonogram działań. Jak uczyć się efektywnie?
4. Nie samą nauką człowiek żyje - jak racjonalnie odpoczywać i regenerować siły?
5. Tak wiele możliwości - podejmowanie decyzji edukacyjnych, zawodowych,...
6. Czy wszystko można kupić..? Praca przymusowa i handel ludźmi.
7. Kreatywność podstawą działania i kluczem do życiowej satysfakcji.
8. Wartości, aspiracje i cele życiowe.
9. Kariera a potrzeby i systemy wartości - autodiagnoza.
10. Autoprezentacja - czyli jak zrobić dobre wrażenie na innych - ćwiczenia.
11. Optymizm i wiara w siebie czynią cuda.
12. Próg egzaminacyjny - radzenie sobie ze stresem i presją.
13. Jestem dorosły - co to oznacza?
14. O pielęgnowaniu przyjaźni.
15. Ja teraz i trzy lata temu, czyli co się we mnie zmieniło? Jaką drogę przeszedłem?

